

ETSK info

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
silta Euroopan ja järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan välillä
Joulukuu 2016 | FI

PÄÄKIRJOITUS Toivon, rauhan aika

Kauaskantoisilla, pitkäkestoisilla hankkeilla, kuten Euroopan unioni, on ylä- ja alamäensä, ja niiden vahvuus mitataan demokratian suuressa puntarissa. Sen avulla ihmiset tekevät tiettäväksi, miten tyytyväisiä he ovat johtajiinsa ja hallitusvaltaansa.

Vastoin yleisiä odotuksia enemmistö äänesti EU:sta eroamisen puolesta Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Donald Trump voitti presidentinvaalit Yhdysvalloissa.

Kansalaiset ovat ilmaisseet tahtonsa, ja vaikka nämä tulokset voivat aiheuttaa tiettyä levottomuutta, nyt on tärkeää luoda katse tulevaisuuteen. Mainittujen tulosten vaikutukset eivät ole vielä tyhjentävästi arvioitavissa, mutta yksi on varmaa: unionin on kyettävä käsittelemään tätä uutta tilannetta ja reagoimaan rakentavasti.

Mutta miten palauttaa kansalaisten luottamus Eurooppa-hankkeeseen? Olen vakuutunut, että luonteeltaan erityisen muutosjoustava kansalaisyhteiskunta pystyy tarjoamaan vastauksen tuohon kysymykseen. Se on kaiken edistyksen voimavara. Meidän on tarpeen kääntyä kansalaisten puoleen oppiaksemme heiltä. Ajatelkaamme esimerkiksi terroriuhkåkäsiksi ja muuttoliikekriisiä. Vuosi 2016 tullaan muistamaan noista kauhistuttavista teoista ja ennätysmäisestä Eurooppaan suuntautuneesta muuttajien ja pakolaisten virrasta. Jälleen kerran kansalaisyhteiskunnan rooli oli aivan ensisijainen. Tavalliset ihmiset ja organisaatiot ylsivät poikkeuksellisiin suorituksiin auttaessaan heitä, jotka olivat menettäneet kaiken, tunsivat tuskaa ja toivottomuutta. Kannustavia esimerkkejä hyvistä teoista saatiin kaikkien jäsenvaltioiden piiristä.

ETSK:n tänä vuonna järjestämässä kansalaisyhteiskunnan mediaseminaarissa keskityttiin muuttoliikettä käsittelevään viestintään. Siinä tarkasteltiin median ympäri Eurooppaa näyttelemää roolia pyrittäessä vaikuttamaan tapaan, jolla suuri yleisö reagoi kriisiin. Uskomme, että seminaari tarjosi aineksia rakentavamman toimintamallin kehittämiseen asiantuntemuksen ja hyvien käytänteiden vaihdannan keinoin. Myös **ETSK:n** vuoden 2016 kansalaisyhteiskuntapalkinnolla annetaan julkisuutta merkittävimmille suorituksille vastaanotettaessa ja kotoutettaessa pakolaisia ja muuttajia Eurooppaan. Viisi palkittavaa (**Artemiszió-säätiö – Unkari; Dionysis Arvanitakis – Kreikka; Iliaktida-kansalaisjärjestö – Kreikka; SOS Méditerranée -kansalaisjärjestö – Saksa; SOS Racismo Gipuzkoa-kansalaisjärjestö – Espanja**) saavat tunnustuksen saavutuksistaan ETSK:n täysistunnossa 15. joulukuuta.

On ratkaisevan tärkeää tehdä näitä hyviä eurooppalaisia esimerkkejä tunnetuksi, jotta levitetään viestiä ja luodaan todellinen rajatylittävä humanitaarisen avun verkosto. Tuloksekkaan viestinnän merkitys on korostunut entisestään. Pelkkä tehtävän suorittaminen ei enää riitä: olennaisinta on saada ihmiset tiedostamaan selkeämmin, miten me parannamme heidän elämäänsä. ETSK on päättänyt tuoda tämän työn ja nämä ihmiset valokeilaan, sillä niin kauan kuin meillä on heidän kaltaisiaan, myös Euroopalla on toivoa.

Gonçalo Lobo Xavier

Viestinnästä vastaava ETSK:n varapuheenjohtaja

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

14.–15. joulukuuta 2016,
Bryssel

ETSK:n täysistunto

15. joulukuuta 2016, Bryssel
kansalaisyhteiskuntapalkintojen
luovutustilaisuus

TÄSSÄ NUMEROSSA

2 ETSK vaatii taloudellista
välinettä rantaromutuksen
(beaching) lopettamiseksi

2 Muuttoliiketeemaisella ETSK:n
kansalaisyhteiskuntapalkinnolla
palkitaan innostavia ja
onnistuneita esimerkkejä
yhteisvastaavuudesta

3 Madi Sharmalta kirja 7 miljardin
idean muuntamiseksi
käytännön toimiksi

EU:n on tehtävä enemmän kuluttajien puolesta, toteaa ETSK

ETSK on antanut kolme tärkeää lausuntoa **maarajoituksista, verkkovierailuista ja pakettien toimittamisesta** ja kehottanut niissä Euroopan komissiota tarkistamaan ehdotuksiaan, jotta sisämarkkinoista voidaan tehdä totta kuluttajille.

ETSK pitää epätodennäköisenä, että komission ehdotus **maarajoituksista** lievittäisi kuluttajien ja yritysten turhautumista, ja suosittelee luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaupankäynnille verkossa ja verkon ulkopuolella poistamalla esteet tavaroiden ja palvelujen rajatylittävältä myynniltä ja ostamiselta. EU:n on tututtava jäsenvaltioiden teollisuuspolitiikkojen

ja lainsäädännön suuriin keskinäisiin eroihin.

Verkkovierailun osalta ETSK totesi suhtautuvansa hyvin suurin varauksin siihen, että operaattorit voisivat neuvotella tukkuhinnat säänneltyjen hintakattojen ulkopuolella, kuten komission ehdotuksessa kaavailaan. Ongelmana on se, että hintasääntelyn ulkopuoliset "innovatiiviset tukkuhinnoittelut" eivät liittyisi suoraan kulutuksen määrään ja että neuvottelut johtaisivat todennäköisesti hallitsevassa asemassa olevien operaattoreiden karttelihin ja väärinkäytöksiin. Lisäksi kuluttajat saattavat joutua kärsimään kotimaan

hintojen yleisestä noususta, jolla kompensoidaan tulojen laskua verkkovierailumaksujen päätyttyä. ETSK kannattaa siksi ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja avoimuuden lisäämistä, jotta kuluttajat ovat täysin tietoisia puhelinlaskujensa yksityiskohdista.

Rajatylittävien toimitusten maksut voivat olla lähes viisinkertaisia vastaaviin paikallisiin toimituksiin verrattuna, kun ihmiset vastaanottavat ulkomaisista verkkokaupoista tilaamiaan lähetyksiä. Tällaisia hintaeroja ei voida selittää kohdemaan lisämaksuilla, ja erot heikentävät kuluttajien intoa tehdä ostoksia muista jäsenvaltioista. ETSK katsoo, että komission olisi säädettävä tiukat määrääjät kaikkien pakettikuljetuspalvelujen hintojen laskemiselle ja uhattava hintakatoilla, jos yritykset eivät noudata vaatimuksia. (cad/dm)

EU:n rahanpesun vastaisten toimien on katettava kaikki suuririskiset kolmannet maat

Luettelo suuririskisistä kolmansista maista, joihin sovelletaan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia tehostettuja toimenpiteitä (julkaistu 14. heinäkuuta), ei sisällä monia niistä maista, joiden uskotaan toimivan veroparatiiseina ja joita käytetään rahanpesuun. Tämä koskee etenkin Panaman papereissa mainittuja maita. ETSK:n lausunnossa EU:n rahanpesunvastaisesta direktiivistä ehdotetaan, että on joko laadittava uusi suuririskisten kolmansien maiden luettelo tai laajennettava toimenpiteiden soveltamisalaa.

Joulukuun täysistunnossa esittelijä Javier Doz Orrit (ES – työntekijät-ryhmä)

ehdotti, että "vapaakauppa- ja talouskumppanuussopimuksiin olisi sisällyttävä luku rahanpesun, verovilpin ja veronkierron vastaisista toimista". ETSK on hyväksynyt kaksi lausuntoa rahanpesun, terrorismin rahoittamisen ja veronkierron torjunnasta. Lausunnoissa pyydetään perustamaan keskitetty eurooppalainen pankkitilierekisteri, parantamaan yritysten ja trustien tosiasiallisia edunsaajia koskevaa avoimuutta, torjumaan epäoikeudenmukaista verokilpailua, toteuttamaan toimia, joilla puututaan ennalta maksetuilla korteilla toteutettujen liiketoimien nimettömyyteen, sekä tehostamaan

valvontaa rahanpesun selvittelykeskusten välisellä yhteistyöllä.

"EU:n tasolla olisi yhdenmukaistettava kaikkien rahanpesuun, verovilppiin, korruptioon ja terrorismin rahoitukseen ja niiden yhteyksiin liittyvien rikosten oikeudellinen kohtelu. Lisäksi olisi yhdenmukaistettava rahanpesudirektiivien säännösten noudattamatta jättämisestä määrättävät seuraamukset", toteaa Petru Sorin Dandea (RO – työntekijät-ryhmä), ETSK:n lausunnon *Veroviranomaisten pääsy käsiksi rahanpesun torjuntaa koskeviin tietoihin* esittelijä. (mm)

Wienin diplomaattikatemiassa järjestetty 10. kansalaisyhteiskunnan mediaseminaari keräsi ennätysyleisön

Wienin diplomaattikatemiassa 24.–25. marraskuuta 2016 järjestetty 10. kansalaisyhteiskunnan seminaari houkutteli paikalle kansalaisyhteiskunnan edustajien lisäksi diplomaatteja, kansainvälisiä järjestöjä ja toimittajia. Seminaaria tukivat Wienin YK-tiedotuskeskus, EU:n perusoikeusvirasto, Itävallan eurooppa-, integraatio- ja ulkoasiainministeriö, EU:n puheenjohtajavaltio Slovakia ja Wienin kaupunki. Seminaaria veti ETSK:n varapuheenjohtaja Gonçalo Lobo Xavier. ETSK:n puheenjohtaja Georges Dassis osallistui seminaarin avajaisistuntoon, ja ETSK:n jäsen Georgi Stoev, ryhmäpuheenjohtajat Luca Jahier ja Gabriele Bischoff sekä jaoston puheenjohtaja Pavel Trantina osallistuivat aktiivisesti paneelikeskusteluihin. Keskusteluissa

keskityttiin aiheeseen "muuttoliikkeestä viestiminen", ja ne koostuivat neljästä paneelikeskustelusta, joissa käsiteltiin ihmiskalukuljetusta, tiedotusvälineiden asemaa, yhteiskuntaan integroitumista ja päätöksentekijöiden roolia.

Asiantuntijoiden, aiheesta henkilökohtaista kokemusta omaavien puhujien, asialle omistautuneiden toimittajien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien sekä asiasta kiinnostuneen yleisön yhdistelmä sai aikaan vilkasta keskustelua uusista ja jo hyvin tiedossa olevista seikoista ja synnytti myös liikkuvia hetkiä. ETSK julkaisee mielenkiintoista ja tärkeistä osuuksista ja keskeisistä päätelmistä esitteen, joka on saatavilla ETSK:n verkkosivuilla vuoden 2017 alussa. Esitteestä painetaan myös rajallinen määrä paperitulosteita. (sma)

ETSK:n ja ILO:n yhteiskonferenssi työn tulevaisuudesta: globalisaatio, ilmastonmuutos, teknologinen edistyminen ja lisääntyvä eriarvoisuus

Vasemmalta oikealle: ILO:n pääjohtaja Guy Ryder, ETSK:n puheenjohtaja Georges Dassis ja EU-komissaari Marianne Thyssen "Työn tulevaisuus" kampanjan lehdistötilaisuudessa.

ETSK ja Kansainvälinen työjärjestö (ILO) järjestivät 15.–16. marraskuuta 2016 Brysselissä korkean tason vuoropuhelun aiheesta "Työn tulevaisuus". Se keräsi yhteen yli 300 osallistujaa, jotka edustivat Euroopan työmarkkinaosapuolia ja kansalaisyhteiskuntaa. ETSK:n puheenjohtaja Georges Dassis, äskettäin uudelleen valittu ILO:n pääjohtaja Guy Ryder ja Euroopan komission jäsen Marianne Thyssen käyttivät avausistunnossa puheenvuoron.

Kasvavan globalisaation takia eurooppalaiset työnantajat ja työntekijät ovat merkittävien haasteiden edessä. Niitä ovat muun muassa epätyyppilliset työsuhteet ja laajamittaiset teknologiset muutokset, jotka vaikuttavat työn ominaisuuteen. Alihankinnasta, itsenäisestä ammatinharjoittamisesta, nol-latuntisopimuksista, epäsäännöllisistä työajoista ja

verkossa välittävien kautta solmittavista työsuhteista on nopeasti tulossa arkipäivää niin työntekijöille kuin työnantajille Euroopassa. Kevään 2016 Eurobarometri-kyselyn mukaan työsuhteturva on yksi suurista huolenaiheista EU:n kansalaisille – 47 prosenttia eurooppalaisista katsoo, että talouskriisin työllisyysvaikutusten osalta "pahin on vielä edessä".

Konferenssin aikana käydyissä paneelikeskusteluissa tarkasteltiin erityisesti työn asemaa yhteiskunnassa, muuttuvia työskentelymalleja ja työoloja sekä teknologisen innovoinnin ja globalisaation vaikutuksia työpaikkoihin ja työn hallintaan. Konferenssin aikana kartoitettuja ratkaisuja on tarkoitus hyödyntää ILO:n satavuotisjuhlakampanjassa "Työn tulevaisuus". (cad)

Muuttoliiketeemaisella ETSK:n kansalaisyhteiskuntapalkinnolla palkitaan innostavia ja onnistuneita esimerkkejä yhteisvastuullisuudesta

ETSK:n kansalaisyhteiskuntapalkinto, jonka teemana on tänä vuonna muuttoliike, on kerännyt ennätysmäiset 283 hakemusta. Se osoittaa selvästi, että muuttoliike ja pakolaisten kotouttaminen on eurooppalaiselle kansalaisyhteiskunnalle edelleen tärkeä toiminta-alue ja huolenaihe. Vuoden 2016 palkinnolla palkitaan innostavia mallihankkeita, jotka edustavat parhaita esimerkkejä eurooppalaisten yhteisvastuullisuudesta ja joilla on todellisia käytännön vaikutuksia.

ETSK on valinnut muuttoliikkeeseen liittyvän vuoden 2016 kansalaisyhteiskuntapalkinnon mahdollisiksi saajiksi alustavasti viisi hakemusta Unkarista, Saksasta, Espanjasta ja Kreikasta. Tämänvuotinen palkinto on määrä antaa yksittäisille henkilöille ja organisaatioille, jotka ovat erottuneet työskentelyllään maahanmuuttajien elämän parantamisesta ja heidän kotouttamisestaan eurooppalaiseen yhteiskuntaan.

Viimeiseen vaiheeseen päässeet hakemukset ovat seuraavat:

- **SOS Méditerranée**, saksalaisvetoinen hanke, jonka ansiosta voitiin säästää jopa 5 000 henkeä merellä.
- **Dionysis Arvanitakis**, kreikkalainen leipuri, joka ryhtyi jakamaan leipää ja leivonnaisia tuhansille nälkäisille ja epätoivoisille maahanmuuttajille.
- **SOS Racismo Gipuzkoa – Gipuzkoako SOS Arrazakeria**, espanjalainen hanke, jonka ansiosta tuhannet paikalliset asukkaat ja maahanmuuttajat pääsivät ruokailemaan yhdessä ja rakentamaan keskinäistä yhteisymmärrystä.
- **Artemisszió Foundation ja Iliaktida**, kaksi Unkarissa ja Kreikassa toteutettua urauurtavaa hanketta, joilla avustettiin maahanmuuttajia ja helpotettiin heidän kotoutumistaan yhteiskuntaan.

Voittajahankkeet julistetaan 15. joulukuuta 2016 ETSK:n täysistunnon yhteydessä Brysselissä pidettävässä palkintoseremoniassa. Voittajat jakavat 50 000 euron palkinnon tunnustuksena työstään, jotta hankkeita voidaan vauhdittaa entisestään ja niiden avulla voidaan auttaa yhä useampia ihmisiä. Ensimmäiseksi sijoittunut saa suurimman palkinnon. Nyt kahdeksatta kertaa jaettava kansalaisyhteiskuntapalkinto myönnetään vuosittain jollakin tärkeällä ETSK:n toiminta-alalla. (mr/sk/jk)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtajan kannanotto Turkin perusoikeustilanteeseen

ETSK:n puheenjohtaja esitti 10. marraskuuta 2016 pidetyn työvaliokunnan ylimääräisen kokouksen jälkeen seuraavan kannanoton.

Haluun ilmaista syvän huolestuneisuuteni Turkin nykyisen perusoikeuksien kunnioitusta koskevan tilanteen johdosta.

Vaikka on aiheellista tuomita tiukasti rikollinen pyrkimys anastaa valta väkivalloin, vallankaappausryityksellä ei voida missään tapauksessa perustella sitä, että perusoikeuksia lakataan kunnioittamasta.

On myös äärimmäisen huolestuttavaa, että kansalaisilta, kansalaisyhteiskunnan organisaatioilta, toimittajilta ja vaaleilla valituilta edustajilta, jotka eivät tue tätä vallankaappausryitystä, on riistetty tiettyjä oikeuksia, vaikka heidän osallistumisestaan ei ole minkäänlaisia todisteita. On välttämätöntä, että Turkki sitoutuu noudattamaan velvoitteita, jotka sille erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen nojalla kuuluvat, huolehtimalla siitä, että ihmisoikeuksia koskevia Euroopan neuvoston vaatimuksia ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöä noudatetaan edelleen myös hätätilan oikeuttamien erivapauksien yhteydessä.

Kehotan Turkin viranomaisia pyrkimään selviytymään tästä koettelemuksesta toisella tavoin. On Turkin itsensä ja sen väestön intressissä sekä maan tulevien EU-suhteiden kannalta hyödyllistä, että maa etenee päättäväisesti ja lopullisesti kohti moniarvoista ja rauhanomaista yhteiskuntaa, jossa kaikenlaisia ajatuksia, paitsi kehoituksia väkivaltaan, voidaan esittää vapaasti, jossa ilmaisun- ja yhdistymisvapaus, mukaan lukien oikeus osoittaa mieltään julkisesti ja ottaa osaa lakkoon, ovat ehdottomia ja jossa kansalaisyhteiskunnan kaikki osapuolet, kaikenlaiset vähemmistöt mukaan luettuina, voivat elää ja ilmaista mielipiteitään ilman pelkoa. Tämä on nähdäkseni paras keino poistaa lopullisesti kaikki maahan kohdistuvat riskit, yhdistää väestö kaikessa sen moninaisuudessa ja valmistella todella tehokkaasti maan liittymistä Euroopan unioniin.

Georges Dassis

ETSK vaatii taloudellista välinettä rantaromutuksen (beaching) lopettamiseksi

Rantaromutus (beaching) tarkoittaa alusten romuttamista – niiden purkamista osiinsa – sellaisissa maissa, missä työntekijöiden oikeudet sekä turvallisuusäännöt ovat heikot tai olemattomat ja missä maksetaan arviolta 3 euron palkkaa 12–16 tunnin työpäivästä.

ETSK:n jäsenen, "yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus" -erityisjaoston (INT) puheenjohtajan ja aiheesta **Merialusten romuttaminen ja kierrätysyhteiskunta** laaditun ETSK:n oma-aloitteisen lausunnon esittelijän Martin Sieckerin (NL – työntekijät-ryhmä) mielestä tilanne on kestämätön: "Meidän on pantava piste tälle vaaralliselle työlle, jolla ei ainoastaan riistetä kaikkein köyhimpiä, vaan joka myös saattaa päivittäin heidän henkensä uhan alaiseksi. On EU:n moraalinen velvollisuus puolustaa työntekijöiden perusoikeuksia myös ulkomailla."

ETSK kehottaa komissiota esittämään tiukempaa lainsäädäntöä, jossa tunnustetaan laivanomistajien vastuu ja velvollisuus luopua aluksistaan kelvollisella tavalla, ja vaatii, että "saastuttaja maksaa" periaate saatetaan koskemaan laivanomistajia. "Jos EU haluaa, että tällaiset alukset romutetaan vastuuntuntoisesti, sen on toimittava siten, että tästä koituvat kustannukset ovat aluksen käyttökustannusten

osatekijöitä", lausunnon toinen esittelijä Richard Adams (UK – neuvoa-antava valiokunta "teollisuuden muutokset", työntekijät-kategoria) sanoo.

Euroopan komission aloitteesta annetussa aluskierrätysasetuksessa, jota ryhdytään soveltamaan vuonna 2018, asetetaan aluspurkamoille korkeat vaatimukset. Alusten omistajat voivat kuitenkin helposti kiertää ne siirtämällä omistuksen tai yksinkertaisesti liputtamalla aluksen ulos EU:sta. ETSK:n ehdottaman taloudellisen välineen avulla laivanomistajia voitaisiin kuitenkin estää välttämästä vastuutaan, koska jos niiden aluksia ei pureta osiinsa EU:n hyväksymällä listalla olevassa laitoksessa, nämä eivät voi vaatia rahoja takaisin vaan joutuvat maksamaan. (sma)

Tuottajakuluttajaenergia: EU:n mahdollisuudet ja haasteet

Tuottajakuluttajat ovat uusia tulokkaita nykyisillä äärimmäisen monimutkaisilla energiemarkkinoilla. Tuottajakuluttajat ovat yksittäisiä henkilöitä, kotitalouksia tai osuuskuntia, jotka sekä tuottavat että kuluttavat energiaa usein paikallisesti. Tuottajakuluttajat voivat tuottaa energiaa esimerkiksi pienikokoisilla tuuliturbiineilla, aurinkosähköpaneelilla, aurinkokeräimillä tai lämpöpumpuilla.

ETSK korostaa tuottajakuluttajaenergiasta ja tuottajakuluttajien energiaosuuskunnista antamassaan

lausunnossa, että on tärkeää antaa näiden uusien toimijoiden markkinoille osallistumista koskevat säännöt, jotta voidaan tukea niiden kehitystä ja myös välttää kilpailun vääristymistä.

Tuottajakuluttajat tuottavat energiaa omiin tarpeisiinsa, mutta lopulta usein tarvitsemaansa enemmän. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää löytää ratkaisu ylijäämäenergialle edistämällä erityisesti energian varastointiteknikoita ja parantamalla sellaisten Euroopan alueiden välisiä yhteenliittäjä-

joiden energian tuotannon ja kulutuksen profiilit poikkeavat toisistaan.

ETSK katsoo, että tuottajakuluttajaenergian olisi oltava tärkeä osa aktiivista politiikkaa energiatehokkuuden vähentämiseksi ja sosiaalisesti heikossa asemassa olevien ryhmien suojelemiseksi. Tuottajakuluttajaenergian avulla voitaisiin myös vahvistaa alueellista talouskasvua ja ratkaista joitakin kysymyksiä, jotka liittyvät yhteiskunnan ikääntymiseen ja senioritalouteen. Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden sekä paikallis- ja alueviranomaisien osallistaminen on tässä suhteessa avainasemassa. (cad)

Käydään kauppaa ja opitaan viestimään siitä paremmin –

CETA-sopimuksen opetuksia

Dilyana Slavova (BG – muut eturyhmät), ETSK:n "ulkosuhteet"-erityisjaoston puheenjohtaja

Kaupankäynti on hyvä asia, ja reiluna ja avoimena se on vielä parempaa. Kauppaa on aina käyty. Se oli hyvin keskeistä esihistoriallisille ihmisille, jotka vaihtoivat keskenään tavaroita ja palveluksia ennen nykyaikaisen rahan keksimistä.

Kun puhutaan laajoista kansainvälisistä kauppasopimuksista, asiat ovat hieman monimutkaisempia. Vapaakauppasopimukset kautta aikojen, neuvottelujen käyminen salassa ja varsinaisesta sopimuksesta vuodetut tiedot ovat kaikki luoneet valtavasti sijaa epäluottamukselle ja epäilyille.

Tuorein esimerkki on EU:n ja Kanadan välinen laaja-alainen talous- ja kauppasopimus (CETA), jonka solmimiseksi tarvittiin hyväksyntä kaikilta EU:n jäsenvaltioilta. Kun yhteisymmärykseen oli päästy 28. lokakuuta, EU:n 28 jäsenvaltiota hyväksyivät sopimuksen.

Osa EU:n kansalaisista ei kuitenkaan niellyt sopimusta mukisematta. Vallonlialaiset eivät ole ainoita, jotka vastustavat CETA-sopimusta. Sen vastainen veto-oikeus on allekirjoittanut 3,4 miljoonaa eurooppalaista, ja Euroopassa on yli 2 000 "TTIP- ja CETA-vapaata vyöhykettä". Näitä kannanottoja ei pitäisi jättää kuuntelematta, vaan ihmisten huolet on otettava vakavasti ja toiminnan on oltava avointa.

On siis selvästi tarpeen parantaa tapaa, jolla EU:n jäsenvaltioiden ja jäsenvaltioiden hallitusten solmimia vapaakauppasopimuksia käsitellään, ja kuunnella järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan ääntä. EU:n on opittava tästä surkeasta kokemuksesta myös se, että on toimittava avoimesti – etenkin Yhdysvaltojen kanssa meneillään olevissa vapaakauppaneuvotteluissa. Avoimuuden on oltava kaikkien kauppa- ja investointisopimusten sisältä ydintä, ja

demokratian periaatteita tulee noudattaa kautta koko ratifointiprosessin.

CETA-sopimuksen ympärillä käydyt keskustelut toivat esille kaupankäynnistä viestimiseen liittyvän perusongelman: On harhakuvitelma, että tämän päivän verkottuneessa ja globalisoituneessa maailmassa voitaisiin lopettaa kaupankäynti ja sulkea markkinat. Emme voi pysäyttää tekniikan muuttamista, innovointia ja automatisointia. Nyt tarvitaan kaupan vapauttamisen muokkaamista omien arvojemme ja eurooppalaisten ihmisten odotusten mukaiseksi. EU:n velvollisuutena on neuvotella kauppasopimuksia, koska vipuvoima, joka EU:n laajojen markkinoiden muille avaamisesta saadaan, antaa meille paremmat mahdollisuudet päästä ulkomaisille markkinoille. Jäsenvaltioiden pitäisi yhteistyössä EU:n kanssa kuitenkin edelleen hioa kauppasopimusten täytäntöönpanoa ja laatia mukauttamispolitiikkoja, joilla vastataan paremmin kunkin jäsenvaltion sosiaalipoliittisiin sekä infrastruktuuri- ja innovointihaasteisiin. Kaupankäynnin hyödyt ovat vaikeita havaita, eivätkä ne tunnu heti. Sen avaamisen haittapuolek saattavat puolestaan olla odottamattomia ja toteutua välittömästi. EU:n jäsenvaltioiden pitäisi löytää uudestaan

yhteys kansalaisiin, jotta kauppasopimuksia ja niihin liittyviä arvoja sekä mahdollisia hyötyjä ja haasteita voidaan esitellä ja selostaa kansalle ja järjestäytyneen kansalaisyhteiskunta voi osallistua keskusteluun.

CETA-sopimuksen opetukset tulee ottaa varteen perinpohjaisesti ja nopeasti. EU:n päätöksentekijöillä on nyt tilaisuus uudistaa EU:n kauppapolitiikka siten, että seuraavat kauppasopimusneuvottelut käydään avoimesti ja demokraattisesti. Tämä tarkoittaa, että maiden hallitusten, parlamenttien ja kansalaisten on päästävä sanomaan sanottavansa niin varhaisessa vaiheessa ja niin laajasti kuin mahdollista. Silloin sopimuksille saatetaan oikeasti saada kansalaisten tuki kaikkialla Euroopassa.

Emme saa unohtaa, että pyrittäessä näin laaja-alaiseen sopimukseen kommentoinnin mahdollisuus on annettava jokaiselle, johon sopimus tulee vaikuttamaan. Se on demokratiaa.

Arvojen unionin edistämiseksi meidän on suojeltava oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia, toteaa ETSK

EU ei ole ainoastaan sisämarkkina-alue, vaan eurooppalaista identiteettiä muovaavien yhteisten arvojen unioni. Näitä arvoja ovat muun muassa ihmisarvo, vapaus, yhdenvertaisuus, yhteisvastuu ja perusoikeuskirjassa vahvistetut periaatteet.

Näiden oikeuksien, vapauksien ja periaatteiden kunnioittaminen on ennakkoehdollisuus Euroopan unioniin liittymiselle. Ei ole kuitenkaan olemassa mitään mekanismeja asian korjaamiseen, jos näitä arvoja loukataan jossakin jäsenvaltiossa. ETSK suosittelee uudessa lausunnossaan tehostamaan toimia, jotta oikeusvaltioperiaatteen ja demokratiaa noudattamista voidaan valvoa asianmukaisella tavalla.

ETSK katsoo, että EU:n perusoikeuskirjan 51 artiklaa olisi muutettava siten, että voitaisiin luoda oikeudellisesti sitova mekanismi, jonka avulla voitaisiin

seurata laillisuutta, säädöshierarkia, oikeusvarmuutta, tasa-arvoa, syrjimättömyyttä, maksuttoman oikeus-suojan ja oikeusturvan saatavuutta, viranomaisten väärinkäytösten ja mielivaltaisuuden ehkäisemistä, vallanjakoa, poliittisen moniarvoisuuden, vähemmistöjen sekä sosiaalisen ja seksuaalisen moninaisuuden kunnioittamista ja suojelemista sekä sanan- ja lehdistönvapauden kunnioittamista. Tällä tavoin voitaisiin tunnistaa puutteet ja vaatia korjaavia toimia.

Olisi myös tehtävä uusi demokratiaa koskeva sopimus, jolla helpotettaisiin EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä demokraattisten arvojen ylläpitämisessä. ETSK voisi yhdessä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa järjestää vuosittain foorumin, jossa tarkastellaan EU:n jäsenvaltioiden tilannetta, ja laatia ehdotuksia rikkomusten korjaamiseksi ja ehkäisemiseksi. (cad)

Emme voi hyväksyä maaseutualueiden heikkenemistä

Kaksikymmentä vuotta ensimmäisen Corkin julistuksen jälkeen ETSK ja alueiden komitea (AK) pitivät 9. marraskuuta yhteisen konferenssin, jossa keskusteltiin Euroopan komission uudesta maaseudun kehittämistä koskevasta strategiasta, joka perustuu toiseen Corkin julistukseen (Cork 2.0 Declaration).

"Jos emme tarjoa nuorille tulevaisuudennäkymiä investoimalla infrastruktuuriin ja vauhdittamalla kasvua ja uusien työpaikkojen luomista maaseudulla, menetämme arvokkaimman pääomamme, nuorisomme, ja se merkitsee maaseutualueille

lopun alkua", totesi ETSK:n "maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö" erityisjaoston (NAT) puheenjohtaja Brendan Burns (UK – työnantajat-ryhmä).

Nyt on kulunut 20 vuotta siitä, kun ensimmäisessä konferenssissa vaadittiin julkisten menojen ja investointien oikeudenmukaisempaa jakautumista. Siitä huolimatta maaseutu- ja kaupunkialueiden välinen kuilu kasvaa edelleen eikä vähiten sen vuoksi, että maaseutualueille osoitettava rahoitus on vähentynyt. ETSK pyytää soveltamaan vahvaa alueellista lähestymistapaa, jossa maaseutu ja kaupunki nähdään toisinaan vastavuoroisesti hyödyttävänä kokonaisuuden osina.

ETSK:n puheenjohtaja Georges Dassis korosti sitoutumistaan elinvoimaisempiin maaseutuyhteisöihin, joilla voi myös olla ratkaiseva rooli kestävän kehityksen toimintaohjelma 2030:n toteuttamisessa. Hän totesi seuraavaa: "On korkea aika solmia strateginen liitto kaikkien sellaisten sidosryhmien välille, jotka edistävät maaseudun potentiaalin parempaa hyödyntämistä. AK:n ja ETSK:n lisäksi myös Euroopan parlamentin on kuuluttava tähän liittoon." (sma)

ETSK kampanjoi COP22-kokouksessa valtiosta riippumattomien toimijoiden avainroolin puolesta ilmastotoimissa

COP22-kokous järjestettiin Marrakechissa Marokossa 7.–18. marraskuuta 2016. COP21-kokouksessa hyväksytyssä Pariisin sopimuksessa (joka tuli voimaan 4. marraskuuta 2016) asetetaan pitkän aikavälin tavoitteeksi maapallon keskilämpötilan nousun rajoittaminen selvästi alle kahteen celsiusasteeseen esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna.

ilmastotoimet ovat ensi sijassa mahdollisuus luoda uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja sekä parantaa EU:n kansalaisten hyvinvointia.

ETSK osallistui COP22-kokoukseen tarkkailijana EU:n virallisessa valtuuskunnassa edistääkseen uutta ilmastohallintomallia, jossa valtiosta riippumattomilla toimijoilla on määrä olla keskeinen rooli.

ETSK ja sen kumppanit – AK, Comité 21 France (C21F) ja OECD – ovat tämän tavoitteen mukaisesti päättäneet toimia yhteistyössä monitasoisen ja monisidosryhmäisen hallinnon luomista edistävän uuden kansainvälisen ilmastoliittouman perustamiseksi, jotta kansalaisyhteiskunnalle annetaan sille kuuluva rooli ilmastotoimissa. (mr)

ETSK:n valtuuskunta arvioi vammaisten pakolaisten tilannetta Lesboksella ja Ateenassa

ETSK:n pysyvän valmisteluryhmän "vammainen oikeudet" valtuuskunta, johon kuuluivat Ioannis Vardakastanis (EL – muut eturyhmät), Bernard Noël (BE – työntekijät-ryhmä) ja Dare Stojan (SI – työnantajat-ryhmä), vieraili Kreikassa viime lokakuussa arvioidakseen vammaisten pakolaisten ja muiden vammaisten muuttajien tilannetta Lesboksen ja Ateenan vastaanottokeskuksissa. Vierailu järjestettiin Kreikan vammaisten keskusliiton tuella.

Kreikan pakolaisleireille on tällä hetkellä majoittunut 60 000 henkilöä, joista suurin osa on todennäköisesti aikeissa muuttaa Saksaan tai Ruotsiin, mutta rajojen

sulkeminen on muuttanut Kreikan pelkää kaultakulumaasta pitempiaikaisen oleskelun maaksi. Saatavilla ei kuitenkaan ole tietoja vammaisten lukumäärästä pakolaisten keskuudessa.

Rekisteröinnin jälkeen vammaiset lapset ja aikuiset majoitetaan avoimiin vastaanottokeskuksiin, joissa heille tarjotaan parhaan mahdolliset elinolot kunkin keskuksen resurssien puitteissa. On tehty ponnisteluja, jotta vammaisia pakolaisia majoittavista vastaanottokeskuksista tehtäisiin esteettömiä, mutta hankalan pinnanmuodostuksen, keskusten syrjäisen sijainnin ja resurssien rajallisuuden johdosta liikkuvuus ja esteettömyys asettavat

EU:n ja Chilen kansalaisyhteiskunnan neuvonantavan sekakomitean ensimmäinen kokous

EU:n ja Chilen kansalaisyhteiskunnan neuvonantava sekakomitea, joka perustettiin EU:n ja Chilen assosiaatiosopimuksen perusteella 11 vuotta sopimuksen voimaantulon jälkeen, piti ensimmäisen kokouksensa 4.–5. lokakuuta 2016.

Sekakomitean puheenjohtajina toimivat ETSK:n jäsen Lidija Pavić-Rogošić (HR – muut eturyhmät) ja chililäisen kansalaisjärjestöverkoston Acciónin koordinaattori Miguel Santibáñez. Ensimmäisen kokouksen tarkoituksena oli määritellä sekakomitean tehtävät sekä laatia sen työjärjestys ja yhteinen työohjelma molempia osapuolia kiinnostavien aiheiden pohjalta.

Sekakomitean kauan odotettu perustaminen osui tärkeään vaiheeseen EU:n ja Chilen suhteissa, koska nyt käydään keskustelua assosiaatiosopimuksen uudistamisesta sekä kauppa- ja kestävää kehitystä koskevasta luvusta äskettäin neuvottelujen

vapaakauppasopimusten mukaisesti. ETSK toivoo, että sekakomitealla on aktiivinen rooli tässä prosessissa ja että siitä tulee kansalaisyhteiskunnan yksinomainen neuvonantava elin tulevassa sopimuksessa.

Lisätietoja on saatavilla osoitteesta <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-eu-chile-jcc-01> (mr).

UUSI JULKAISU

ETSK:n ensimmäinen selkokielen esite ihmisille, joilla on ymmärtämisvaikeuksia

Mikä on Euroopan talous- ja sosiaalikomitea?

ETSK on julkaissut ensimmäisen selkokielen esitteen ihmisille, joilla on ymmärtämisvaikeuksia kehitysvammaan, heikon koulutustason tai muunlaisten tiedon saantia haittaavien ongelmien takia. Siinä esitellään komiteaa sekä sen tehtäviä, työskentelytapaa ja toimintaa yksinkertaisella kielellä. Selkokielisessä tekstissä, painoasussa ja taitossa noudatetaan täytäntöönpanon julkaisuja koskevien ohjeiden mukaisia suosituksia.

Julkaisukielet: englanti, ranska ja saksa

ETSK:n jäsen Ioannis Vardakastanis vammaisen pakolaisen kanssa Lesboksella.

todellakin haasteen. Vierailua edeltäneellä viikolla käynnistettiin uusi ohjelma, jossa tavoitteena on mahdollistaa pakolaisten koulunkäynti. Huomiota ei kuitenkaan ole kiinnitetty vammaisiin pakolaislapsiin.

ETSK järjestää kuulemistilaisuuden helmikuussa 2017 esitelläkseen muille EU:n toimielimille ja asianomaisille sidosryhmille tästä vierailusta tehdyt tärkeimmät päätelmät. (mm)

Kansalaisyhteiskunnan rooli Euroopan energiaunionissa – varma, kestävä, kilpailukykyinen ja kohtuuhintainen energia keskustelunaiheena Bratislavassa

Muut eturyhmät ryhmä

ETSK:n muut eturyhmät -ryhmä kokoontui 27. lokakuuta 2016 Bratislavassa keskustellakseen aiheesta "Kansalaisyhteiskunnan rooli Euroopan energiaunionissa: varman, kestävä, kilpailukykyisen ja kohtuuhintaisen energian turvaaminen".

Konferenssiin, joka keräsi yhteen noin 120 kansalaisyhteiskunnan edustajaa Slovakiasta ja ETSK:sta, osallistuivat energiaunionista vastaava Euroopan komission varapuheenjohtaja Maroš Šefčovič ja Slovakian talusasioiden valtiosihteeri Vojtech Ferencz. Muut eturyhmät ryhmän puheenjohtaja Luca Jahier kehotti konferenssin avanneissa puheenvuorossaan kaikkia toimijoita antamaan täysimääräisen tukensa EU:n energiaunionille, jolla on hänen mielestään potentiaalia tulla "kolmannen vuosituhanen vihreäksi vastineeksi Euroopan hiili- ja teräsyhteisölle".

Vasemmalta oikealle: Maroš Šefčovič, Luca Jahier ja Rudolf Kropil.

Jahier totesi niin ikään, että energiaunioni tarjoaa kiistatta valtavat mahdollisuudet kasvun ja työpaikkojen luomiseen EU:ssa ja on hyödyllinen väline eurooppalaisen yhteistyön, yhteenkuuluvuuden, yhteisvastuullisuuden ja luottamuksen kannalta. Tämä näkemys sai vastakaikua Šefčovičilta, joka painotti, että energiaunioni

on hyvin laajaan yhteisymmärrykseen perustuva eurooppalainen hanke ja että kansalaisyhteiskunnan, joka muodostaa eurooppalaisten yhteiskuntien ytimen, on toimittava roolinsa mukaisesti varmistaen, että energiakäänne on oikeudenmukainen ja ettei kukaan jää kehityksestä jälkeeseen. (cl)

Kasvun ja kilpailukykyyn vahvistaminen Euroopassa: proaktiivinen kauppaohjelma – NYT!

Jacek Krawczyk Yhdysvaltain Suomen-suurlähettilään Charles Adamsin, Signe Ratson (komission TRADE-pääosasto) ja taloudellisista ulkosuhteista vastaavan alivaltiosihteerin Matti Anttosen seurassa.

Työnantajat-ryhmä

Kaupalla on kiistämätön rooli kasvun ja työpaikkojen luojana, mutta yleinen käsitys kaupan vapauttamisesta on muuttumassa kielteisemmäksi, ja kansalaisten huoliin on vastattava tehokkaammin. Tämä oli yksi Helsingissä 26. lokakuuta aiheesta "Kasvun ja kilpailukykyyn vahvistaminen Euroopassa: proaktiivinen kauppaohjelma – NYT!" järjestetyn konferenssin päätelmistä. Konferenssin järjestivät yhteistyössä

ETSK:n työnantajat-ryhmä, Elinkeinoelämän keskusliitto ja Kansainvälisen kaupakamarin (ICC) Suomen osasto.

Sen yhteydessä korostettiin, että elinkeinoelämän organisaatioiden on esitettävä perusteet vapaakaupan puolesta, koska ei voi aina olettaa, että ihmiset ymmärtävät vapaakaupan tuomat hyödyt. Myös jäsenvaltioilla on tässä tärkeä rooli. Jäsenvaltioiden tulisi myöntää Euroopan komissiolle kauppasopimuksia koskeva neuvottelumandaatti vasta sen jälkeen,

kun asiasta on keskusteltu perinpohjaisesti kyseisissä maissa ja kun kansalliset parlamentit ovat antaneet sille tukensa. Kauppapolitiikan ei saa antaa joutua maakohtaisten kiistojen panttivangiksi. Valtiollisella tai jopa alueellisella tasolla askarruttavista seikoista tulee keskustella menettelyn varhaisemmassa vaiheessa. EU tarvitsee aloitteellisen kauppapolitiikan agendan elinkeinoelämää ajatellen, ja sääntelyn täytyy tukea liiketoiminnan kasvua eikä jarruttaa sitä.

Helsingissä käydyt keskustelut osuivat mitä otollisimpaan ajankohtaan lomituksen CETA-sopimuksesta käytyihin viime hetken neuvotteluihin. Kun sopimuksesta oli saatu aikaan lopullinen yhteisymmärrys, työnantajat-ryhmän puheenjohtaja sekä suomalaiset järjestäjätahot julkistivat yhteisen lausunnon, jossa nämä antoivat tukensa vapaakaupalle ja totesivat, että niin työntajien kuin ammattijärjestöjen laajamittainen tuki on mahdollinen, kunhan keskustelu pohjautuu tosiasioihin ja konkreettisiin lukuihin eikä myytteihin ja pelkoihin. (mp)

Julkiset investoinnit Euroopassa: EU voi tehdä ja sen on tehtävä enemmän

Työntekijät-ryhmä

Euroopassa kärsitään yhä investointien puutteesta, joka hidastaa talouden elpymistä ja sosiaalista kehitystä. Talouden elpymisen tehostaminen julkisten investointien avulla oli 30. marraskuuta pidetyn työntekijöiden ryhmän ylimääräisen kokouksen painopiste.

Taloustieteilijä Achim Truger esitteli tutkimuksensa "Implementing the golden rule for public investment in Europe", joka koskee julkisten investointien kultaisen säännön täytäntöönpanoa Euroopassa. Hän kertoi, kuinka julkisen talouden alijäämä voi olla perusteltua, jos sen syynä ovat investoinnit. Kokouksen osallistujat keskustelivat siitä, miten kyseistä sääntöä

voitaisiin soveltaa onnistuneesti EU:ssa vakaus- ja kasvusopimuksen joustavuuden lisäämiseksi sulkemalla tuottavat investoinnit kansallista alijäämää ja velkaa koskevien tavoitteiden ulkopuolelle.

Lisäksi tutkija Chiara Crepaldi kertoi tutkimuksesta, jossa tarkastellaan Euroopan investointiohjelman ja EU:n sosiaalisten oikeuksien pilariaa koskevan aloitteen välisiä mahdollisia synergiaetuja keskeisinä tekijöinä uudessa strategiassa, jolla edistetään noususuuntaista taloudellista ja sosiaalista

ETSK:n jäsen Madi Sharma ja ryhmä yrittäjäksi aikovia.

LYHYESTI

ETSK:n jäseneltä Madi Sharmalta kirja 7 miljardin idean muuntamiseksi käytännön toimiksi

ETSK:n jäsen Madi Sharma (UK – työnantajat-ryhmä) on julkaissut omakustanteena kirjan *Madi No Excuses!* Madi, joka itse on entinen perheväkivallan uhri ja luonut sittemmin menestyksekkään uran yrittäjänä, haluaa auttaa kaikkia – etenkin syrjäytyneitä ihmisiä – kasvamaan muutoksentehtäviksi kehittämällä omaa yrittäjäpotentiaaliaan sanan laajassa merkityksessä. Kuten ETSK:n lausunnossa *Luovuus ja yrittäjyys välineinä kriisistä selviytymiseksi* korostetaan, yrittäjyydessä keskeistä eivät ole raha ja liiketoimintasuunnitelmat vaan ideat ja niiden toteuttaminen.

Lisätietoa on osoitteessa <http://madisharma.org/noexcuses/> (dm)

ETSK:n jäsen Thierry Libaert tarkastelee ympäristöviestintää

ETSK:n jäsen Thierry Libaert (vasemalla) kirjanjulkaisutilaisuudessa.

kirjan (*La communication environnementale*) julkaisemiseen liittyen. Libaert veti keskustelua, johon osallistui osa kirjan kirjoittajista ja muita arvovaltaisia puhujia.

Ranskan kansallisen tieteellisen tutkimuksen keskuksen CNRS:n julkaisemassa kirjassa käsitellään sitä, miten ympäristöviestintä on kehittynyt 1990-luvulta, kun se sai alkunsa useiden ympäristökatastrofien jälkeen, tilanteeseen, jossa siitä on tullut osa yritysten ja poliittisten päättäjien diskursssia. Kirjassa tutkitaan myös, miten ympäristöviestintä vaikuttaa organisaation toimintaan, prosesseihin ja ympäristöalan toimiin ja miten se muokkaa kuluttajakäyttäytymistä. (dm)

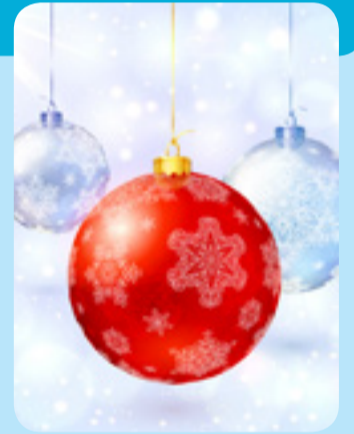
JOULUTOIVOTUS

Hyvät lukijat

Toivotamme teille hyvää joulunaikaa sekä onnea ja terveyttä vuodelle 2017.

Kiitämme teitä osoittamastanne mielenkiinnosta ja odotamme innolla uutta vuotta ja sen mukanaan tuomia uusia, jännittäviä haasteita ja mahdollisuuksia, sillä olemme valmistelemaan lähikuukausina tapahtuvaa siirtymistä uuteen verkkojulkaisumuotoon.

ETSK-infon toimitus

Toimitus:

Alun Jones (päätoimittaja)
Daniela Marangoni (dm)

Tämän numeron laatimiseen osallistivat:

Caroline Alibert-Deprez (cad)
Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Dilyana Slavova
Jasmin Klotzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Margarida Reis (mr)
Margarita Gavanis (mg)
Milen Minchev (mm)
Monica Procopet (mp)
Silvia M. Aumair (sma)

Yleinen koordinaatio:

Daniela Marangoni
Katerina Serifi

Aineistopäivä: 1. joulukuuta 2016

Osoite:

Euroopan talous- ja sosiaaliskomitea
Jacques Delors -rakennus, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
P. +32 25469476
F. +32 25469764
Sähköposti: eescinfo@eesc.europa.eu
Internet: <http://www.eesc.europa.eu/>

ETSK info 23 kielellä: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

Joulukuu 2016 / 9

ETSK-info ilmestyy yhdeksän kertaa vuodessa ETSK:n täysistuntojen yhteydessä. ETSK-infon englannin-, ranskan- ja saksankieliset painetut numerot ovat saatavissa veloitusetta Euroopan talous- ja sosiaaliskomitean lehdistöyksiköstä. ETSK-info on lisäksi saatavilla 23 kielellä PDF-muodossa ETSK:n internetsivustossa (osoitteessa <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>). ETSK-info ei sisällä virallisia selontekoja. Ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä tai muissa komitean julkaisuissa. Jäljentäminen on sallittua, kunhan ETSK-info mainitaan lähteenä ja toimitukseen lähetetään kopio julkaisusta, jossa jäljennöstä on käytetty. Painosmäärä: 5 800 kappaletta Seuraava numero: tammikuussa 2017 PAINETAAN 100-PROSENTTISESTI KIERRÄTETYLLÄ PAPERILLE.

Julkaisutoimisto